

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12Csp/225/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117222014
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Greguš
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2018:7117222014.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v konaní pred sudcom Mgr. Milošom Gregušom v právnom spore žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, IČO: 31 701 914, so sídlom Bardejovská 6, Košice, zastúpený: JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o., so sídlom Garbiarska 5, 040 01 Košice, proti žalovanej: T., bytom P., v konaní o zaplatenie 60,60 EUR s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná do 3 dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi 60,60 EUR s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania od 12.11.2016 až do zaplatenia.

II. P r i z n á v a žalobcovi proti žalovanej náhradu trov konania v 100 %-nej výške. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 20.9.2017 pod značkou DPMK: 2016 11700 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 60,60 EUR s príslušenstvom z dôvodu nezaplatenia cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom. Žalobca zároveň žiadal priznať náhradu poštovného 2,- EUR, trov konania vo výške 16,50 EUR a trov právneho zastúpenia vo výške 61,05 EUR.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov - žalobou, Hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok, upomienkou, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

3. Dňa 6.11.2017 vydal Okresný súd Košice I platobný rozkaz č.k. 12Csp/225/2017-11, voči ktorému podala žalovaná odpor. V podanom odpore žalovaná uviedla, že nastúpila na linku č. 15 a dávala si SMS- lístok cez mobil, trvalo to niekoľko sekúnd, v zapätí ku nej pristúpila akože revízorka, ktorá sa nepreukázala odznakom a žalovanej sa šmykol necht na jednom čísle. Revízorka od nej žiadala preukázanie SMS správy, žalovaná uviedla, že jej SMS správa odišla. Revízorka na ďalšej zastávke vystúpila, žalovaná jej medzitým dala doklady, pýtala od žalovanej telefónne číslo, ktorý jej žalovaná nedala, lebo bola drzá. Žiadneho svedka nevidela, nemala tam kolegyňu, bola sama. Revízorka hneď k nej utekala ako videla, že žalovaná píše SMS.

4. Žalovaná sa pojednávania konaného dňa 27.4.2018 nezúčastnila.

5. Žalobca uviedol, že žalovaná pri cestovaní dopravným prostriedkom žalobcu dňa 11.11.2016 o 11:30 hod. na linke č. 15 sa nevedela preukázať platným cestovným lístkom, preto jej kontrolór žalobcu uložil zaplatiť cestovné vo výške 0,60 EUR a prirážku k cestovnému vo výške 60,- EUR.

6. Uvedené skutočnosti mal súd preukázané z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 125410* zo dňa 11.11.2016.

7. Listom zo dňa 21.11.2016 označeným ako výzva k úhrade pohľadávky vyzval žalobca žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy 60,60 EUR, spolu s poštovným vo výške 2,- EUR a to do 7 dní od doručenia výzvy. Žalovaná na výzvu nereagovala a doposiaľ žalovanú sumu neuhradila.

8. Podľa ust. § 760 Občianskeho zákonníka, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

9. Podľa ust. § 772 Občianskeho zákonníka, podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify.

10. Podľa ustanovenia § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

11. Podľa ustanovenia § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

12. Podľa ust. § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave platnom znení, prepravný poriadok obsahuje prepravné podmienky dopravcu potrebné na uzavretie prepravnej zmluvy, najmä

- a) druh prevádzkovej cestnej dopravy a rozsah poskytovaných dopravných služieb,
  - b) spôsob uzavretia a platnosť zmluvy o preprave osôb alebo zmluvy o preprave tovaru,
  - c) práva a povinnosti dopravcu, najmä rozsah zodpovednosti za spôsobenú škodu na zdraví cestujúcich a zvierat a na tovare, batožine alebo iných veciach a rozsah z toho vyplývajúcich nárokov cestujúcich, odosielateľov a príjemcov vecí na náhradu škody alebo na zľavu z ceny prepravy.
- Prepravný poriadok v osobnej doprave okrem prepravných podmienok podľa odseku 1 obsahuje
- a) rozsah práv a povinností dopravcu v pravidelnej doprave alebo v taxislužbe,
  - b) spôsob rezervácie a predaja cestovných lístkov na autobusových staniciach a v linkových autobusoch alebo elektronickými médiami v elektronickom rezervačnom a predajnom systéme,
  - c) spôsob objednávanie vozidiel taxislužby, podmienky uzatvárania zmluvy o preprave osôb a platenia cestovného,
  - d) spôsob objednávanie prepravy autobusmi a autokarmi v príležitostnej doprave,
  - e) rozsah práv a povinností cestujúcich pred začatím prepravy, počas prepravy a bezprostredne po skončení prepravy, ako aj pri neuskutočnení, nedokončení alebo omeškaní prepravy a postup uplatňovania ich nárokov vyplývajúcich z nedodržania podmienok prepravy,
  - f) rozsah osobitných práv a povinností cestujúcich so zdravotným postihnutím a cestujúcich so zníženou pohyblivosťou 10) vrátane sprevádzajúcich osôb, ako aj dôchodcov, žiakov a študentov (ďalej len "vybraná skupina cestujúcich"),
  - g) podmienky prepravy príručnej batožiny cestujúcich, cestovnej batožiny, poštových a autobusových zásielok a živých spoločenských zvierat, 11)
  - h) podmienky prepravy psa so špeciálnym výcvikom, ktorý poskytuje pomoc cestujúcemu s ťažkým zdravotným postihnutím,
  - i) pravidlá platnosti cestovných lístkov a miesteniek a spôsob preukazovania zaplateného cestovného pri kontrole a možnosti náhrady za stratu cestovného lístka v pravidelnej doprave,
  - j) pravidlá platenia cestovného a vydávania potvrdení o zaplatení v taxislužbe,
  - k) postup pri kontrole cestovných lístkov v pravidelnej doprave, práva a povinnosti zamestnancov dopravcu oprávnených kontrolovať cestovné lístky (ďalej len "revízor") a spôsob sankcionovania cestujúcich bez platného cestovného lístka a vymáhania cestovného,
  - l) tarifu,
  - m) reklamačný poriadok.

13. Podľa čl. 3 bod. 1 Prepravného poriadku Dopravného podniku mesta Košice, a.s. pre mestskú autobusovú, električkovú a trolejbusovú dopravu (ďalej iba "Prepravný poriadok"), platného v roku 2016,

prepravný poriadok, Tarifa MHD a cestovné poriadky umiestnené na zastávkach alebo dopravných prostriedkoch sú pre cestujúcich verejným návrhom dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave osôb.

14. Podľa čl. 12 bod. 4 Prepravného poriadku, pri kontrole SMS cestovného lístka je cestujúci povinný predložiť cestovný lístok a umožniť jeho overenie tým, že predloží k nahliadnutiu mobil prostredníctvom ktorého bol jeho SMS cestovný lístok preukázateľne zakúpený, a to nielen samotného textu prijatej SMS správy ale aj ostatných detailov tejto správy. Ak cestujúci nesplní tieto podmienky alebo časť z nich, je považovaný za cestujúceho bez platného cestovného lístka a dopravca je oprávnený od tohto cestujúceho ďalej vyžadovať zaplatenie úhrady vo výške 100 násobku stanoveného základného cestovného. Dodatočné preukazovanie sa SMS cestovným lístkom sa neumožňuje.

15. Podľa čl. 13 bod. 28 Prepravného poriadku, SMS cestovný lístok je platný v zmysle platnej tarify. Cestujúci je povinný už pri nástupe do vozidla mať potvrdenie o prijatí platného SMS cestovného lístka na mobile. SMS cestovný lístok je neplatný, ak: uplynula doba jeho platnosti, nebol zaslaný priamo zmluvným distribútorom SMS cestovných lístkov, bol akokoľvek upravovaný alebo preposlaný z iného ako originálneho zdroja zabezpečovateľa služby, nie je možné overiť si jeho platnosť z dôvodov na strane cestujúceho.

16. Cestujúci uzatvára zmluvu o preprave osôb momentom nastúpenia do vozidla MHD. Nastúpením do vozidla MHD vyjadruje cestujúci súhlas s podmienkami prepravy obsiahnutými v Mestskom prepravnom poriadku DPMK a.s. Cestujúci si je vedomý povinnosti disponovať platným cestovným dokladom, ktorý je potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb a povinnosti uhradiť dopravcom určené cestovné. V prípade, ak cestujúci užíva služby dopravcu bez cestovného dokladu, vzniká mu povinnosť úhrady cestovného ako aj ďalších úhrad stanovených tarifikou DPMK, a.s.. Cestovné a úhrada sa považuje za splatnú momentom zistenia porušenia tarifiky-prepravných podmienok cestujúcim pri výkone prepravnej kontroly.

17. Podľa ust. § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v platnom znení, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

18. Podľa ust. § 14 ods. 2 citovaného zákona, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

19. Podľa ust. § 16 ods. 1 citovaného zákona, potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

20. Podľa ust. § 16 ods. 4 písm. c) citovaného zákona, cestujúci je povinný označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

21. Podľa ust. § 17 ods. 2 citovaného zákona, sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

22. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaná cestovala dňa 11.11.2016 o 11.30 hod. na linke č. 15 dopravným prostriedkom žalobcu, pričom pracovníkom žalobcu bolo zistené, že cestovala bez platného cestovného lístka. Súd mal zároveň za preukázané, že žalovaná v zmysle čl. 12 bod. 4 Prepravného poriadku, nepredložila cestovný lístok a neumožnila jeho overenie tým, žeby predložila k nahliadnutiu mobil prostredníctvom ktorého bol jej SMS cestovný lístok

preukázateľne zakúpený, a to nielen samotného textu prijatej SMS správy, ale aj ostatných detailov tejto správy. Zároveň žalovaná nesplnila povinnosť, a to že už pri nástupe do vozidla mala mať potvrdenie o prijatí platného SMS cestovného lístka na mobile. Žalovaná neuhradila dlžnú sumu ani následne po upozornení na povinnosť zaplatiť cenu jednorazového cestovného lístka a úhradu za cestovanie bez cestovného lístka pri spísaní služobného hlásenia na mieste vykonania kontroly dňa 11.11.2016 a ani na základe písomnej výzvy žalobcu zo dňa 21.11.2016.

23. Podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

24. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 772 Občianskeho zákonníka, základnú úpravu zmluvy o preprave obsahuje Občiansky zákonník, ktorý v podrobnostiach odkazuje na osobitnú úpravu, ktorou je v danom prípade zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave. Tento v ust. § 4 úpravu podmienok, za ktorých sa prepravujú osoby, ich batožina a veci, ponecháva prepravným poriadkom. Z Prepravného poriadku, vydaného žalobcom, platného v čase vykonania revíznej kontroly je zrejmé, že cestujúci uzatvára zmluvu o preprave osôb okamihom nastúpenia do vozidla MHD. Platný cestovný lístok je potvrdením o uzatvorení tejto zmluvy, tak ako to vyplýva aj z ust. § 16 ods.1 vyššie citovaného zákona. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná uzavrela so žalobcom zmluvu o preprave okamihom nastúpenia do vozidla MHD, pričom bola povinná zaplatiť cestovné a na výzvu revízora sa preukázať platným cestovným lístkom. Táto jej povinnosť vyplýva z ust. § 14 ods. 2 citovaného zákona, ako aj z Prepravného poriadku. Oprávnenie dopravcu uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, zaplatiť cestovné, ako aj úhradu až do stonásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav, vyplýva z ust. § 14 ods. 2, v spojení s ust. § 17 ods. 2 citovaného zákona. Žalovaná nezaplatila ani úhradu vo výške 60,- EUR, ktorú jej uložil revízor z dôvodu nepreukázania sa platným cestovným lístkom.

25. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a zistený skutkový stav súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny 60,60 EUR, ktorá predstavuje cestovné vo výške 0,60 EUR a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom vo výške 60 EUR .

26. Podľa § 121 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

27. Podľa ustanovenia § 517 ods.1, prvá veta Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa ustanovenia § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.) v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. Súd zároveň priznal žalobcovi aj úrok z omeškania v zákonnej výške 5,00 % od 12.11.2016 do zaplatenia tak, ako bol požadovaný v žalobnom návrhu, nakoľko nárok na platenie úroku z omeškania žalobcovi vznikol prvého dňa potom, čo sa stal záväzok splatným, teda dňom nasledujúcim pod dni, kedy bola vykonaná kontrola a kedy bola žalovaná oboznámená s povinnosťou zaplatiť dlžnú sumu žalobcovi. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky k prvému dňu omeškania žalovanej s plnením peňažného dlhu bola 0,00 % a teda jej navýšenie o 5 percentuálnych bodov predstavuje 5,00 %-ný ročný úrok z omeškania.

30. Podľa ust. § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Keďže bol žalobca v spore úspešný v plnej výške, súd mu priznal 100% náhradu trov konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (ust. § 362 ods. 1 a 2 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (ust. § 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (ust. § 365 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (ust. § 366 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.